

LAUKAAN KUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta
PL 6
41341 Laukaa

PÄÄTÖS

Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain
mukaisessa lupa-asiaassa

Dnro: 825/11.01.00.01/2023

Kokouspäivä: 20.3.2024

Julkaisupäivä: 27.3.2024

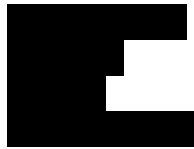
ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta lupahakemuksesta koskien kallion louhintaa ja kiviaineksen murskausta Hankasalmen kunnassa Kynsiveden kylässä kiinteistöllä Mastomäki 77-408-8-97.

Päätös sisältää maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiset ratkaisut toiminnan aloittamisesta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN OMISTAJA

Matti Maukonen

Y-tunnus: 1168058-2

TOIMINTA-ALUEEN KIINTEISTÖTIEDOT

Mastomäki 77-408-8-97, Kynsiveden kylä, Hankasalmen kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 18.12.2023.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja e) perusteella. Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a) ja b) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen mukaisen ympäristölupa-asian. MAL 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaiset yhdessä käsiteltävät hakemukset.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa kallion louhintaa ja kiviaineksen murskausta kiinteistöllä Mastomäki 77-408-8-97. Hankasalmen kunnan ympäristölautakunnan valvontajaosto on myöntänyt toiminnan aiemman maa-ainesluvan 19.5.2011 § 7, maa-aineslupa on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätöksellä 28.8.2013. Maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt 28.8.2023.

Hankasalmen kunnan ympäristölautakunnan valvontajaosto on myöntänyt toiminnalle ympäristöluvan 19.5.2011 § 8. Ympäristölupaa on muutettu ja se on saanut lainvoiman KHO:n päätöksellä 12.2.2015. Ympäristölupa on voimassa vuoteen 2025 saakka.

Ottoja ei ole toteutettu vuonna 2013 lainvoiman saaneen maa-ainesluvan mukaisessa laajuudessa ja nyt käsiteltävän lupahakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan osalle vanhan luvan mukaista ottamisaluetta.

SUUNNITELMA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Alueen sijainti, nykytila ja yleiskuvaus

Suunniteltu kalliokiven ottamisalue sijaitsee Hankasalmen kunnan Kynsiveden kylässä linnuntietä n. 13 km Hankasalmen keskustasta luoteeseen. Tieyhteys ottoalueelle kulkee Konnevedentielle erkanevan yksityistien kautta.

Suunnitelma sisältää Mastomäki 8:97 -tilan alueelle laaditun kalliokiven ottamissuunnitelman. Alueella on tuotettu kiviaineksia n. 6 vuoden ajan ja nyt haetaan uutta yhteislupaa toiminnan jatkamiseksi entisten ympäristö sekä maa-aineksen ottoluvan umpeutuessa.

Koko kalliokiven toiminta-alueen pinta-ala on n. 1,60 ha sisältäen varastoalueet; pintamaiden varastoalue on 0,30 ha ja varasto- ja murskausalue on 0,40 ha:n kokoinen. Varsinainen ottoalue on n. 0,90 ha:n kokoinen. Vanhan suunnitelman mukainen ottamisalue oli jaettu kahteen ottovaiheeseen, joista ottovaiheella 1 on ollut toimintaa. Ottovaihe 2 on sijoittunut vaiheesta 1 Konnevedentielle päin. Ottovaihetta 2 ei tulla toteuttamaan, koska se sijoittuu alle 300 metrin päähän lähimmistä rakennetuista kiinteistöistä. Uudessa suunnitelmassa vanha ottoalue on jaettu suunnitelmakartalla näkyvään kahteen eri vaiheeseen, joista nyt haetaan yhteislupaa ottovaiheelle 1. Etäisyydestä ottoalueen reunasta naapurikiinteistön rajaan (10 m) on sovittu kirjallisesti naapurikiinteistön omistajan kanssa.

Lupaa haetaan 15 vuoden ajalle, koska ottamispaikka sijaitsee hyvin syrjäisellä seudulla ja vuotuiset ottomäärät tulevat olemaan melko pieniä. Lähiseudulla ei ole häiriintyviä kohteita. Lupakauden jälkeen alueelle on tarkoitus hakea uutta lupaa toiminnan jatkamiseksi vaiheeseen 2.

Syrjäisen sijainnin vuoksi toiminnalla ei ole maisemallista merkitystä. Ympäröivät alueet ovat metsätalouskäytössä. Lähin rakennettu kiinteistö sijaitsee ottamisalueen reunasta 300 m:n etäisyydellä lounaaseen Konnevedentien varrella.

Suunnitelma-alueen korkeimmat kohdat ovat tasolla +196.00. Matalimmat kohdat nykyisen ottoalueen pohjalla ovat tasolla n. +178.00.

Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella eikä läheisyydessä ole luonnonsuojelualueita.

Kaavoitustilanne

Ottamisalueella ei ole kaavallisia suojeluvarauksia, eikä aluetta ole luokiteltu pohjavesialueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole lähteitä eikä pohjavesialueita. Keski-Suomen maakuntakaavassa alueella on yleismerkintöinä ”biotaloutteen tukeutuva alue” ja Kulttuuriympäristön vetovoima-alue”. Lähin maakuntakaavaan merkitty luonnonsuojelualue on Vanginvesi Natura -alue, joka sijaitsee ottoalueesta n. 6 km luoteeseen. Ottoalueesta n. 1 km luoteeseen sijaitsee peruskartta liitteessä näkyvä Karsikkokallio - luonnonsuojelualue, jonka läheisyydessä on myös lähin muinaismuistojäännös Ohenloilo.

Suoritetut maastotutkimukset ja pohjavesitilanne

Suunnitelma-alue on kartoitettu ja vaaattu osittain GPS -mittauksena keväällä v. 2023. Suunnitelman laadinnassa on käytetty myös Maanmittauslaitoksen karttaja laserkeilausaineistoja. Mittaus on suoritettu ETRS-TM35FIN- koordinaatti- ja N2000 korkeusjärjestelmän mukaisesti. Mittauksen perusteella on laadittu kartta nykytilanteesta sekä suunnitelma.

Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella. Vedenottoamoita ei lähistöllä ole. Lähimmissä kiinteistöissä on talousvesikaivoja, joista osasta on otettu vesinäytteet edellisen lupapäätöksen jälkeen. Pohjavettä ei ottoalueella käytännössä ole kallioisen pohjan vuoksi. Ottoalueen pohjoispuolitse, metsäautotien reunassa, kulkee metsäoja. Ottoalueen länsipuolella metsäautotien reunassa metsäojan vieressä on suunnitelmakartalla näkyvä pohjavesiputki, jonka pää on korkeudella +177.62. Vesipinta putkessa oli 24.5.2023 korkeudella n. +175.50. Pohjaveden pintaa on seurattu pohjavesiputkesta, mutta aikaisempien havaintojen perusteella putki on ollut kuiva. Pohjavesinäytteitä ei putkesta ole otettu ja aikaisempia mittaustuloksia pohjaveden pinnan korkeudesta ei ole käytettävissä.

Suunnitelman alimmaksi ottosyvyydeksi on määritetty +177,80, pohjavesiputken vesipinnan päälle jää n. 2,30 m:n suojakerros.

OTTAMISSUUNNITELMA JA TOIMINNAN KUVAUS

Työturvallisuus

Louhinnassa ja räjäytysaineiden käsittelyssä noudatetaan viranomaisten antamia turvallisuusohjeita, kuten valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön järjestelyohjeista ja kemikaalilaki. Myös työn turvallisuudesta annettua lakia (738/2002) sekä valtioneuvoston työturvallisuudesta annettua asetusta (26.3.2009/205) tulee noudattaa. Tiealueella työskenneltäessä ja koneita siirrettäessä sekä lastattaessa on noudatettava tieliikennelakia ja -asetusta.

Ottamismäärä ja -aika

Kalliota on tarkoitus louhia ja murskata 0,90 ha:n alueelta 90 000 m³ ktr 15 v:n lupakauden aikana. Ottamissyvyys on keskimäärin n. 10 m varsinaisella louhinta-alueella ja suurimmillaan n. 14 m. Vuotuinen ottomäärä on keskimäärin n. 6 000 m³ ktr.

Puiden poisto

Suunnitellulla alueella on lähinnä pientä energia- ja kuitupuun kokoista mänty- ja koivumetsää. Puustoa poistetaan ottamisen etenemisen mukaan.

Pintamaiden varastointi ja käsittely

Ottamisalueella maakerrosten vahvuus vaihtelee n. 0,2-1,5 m:n välillä. Pintamaita varastoidaan ottoalueen reunoilla suunnitelmakartalla näkyvällä pintamaiden varastoalueella. Uusia pintamaita arvioidaan poistettavan vielä alueelta n. 3 000 m³ ktr. Pintamaat poistetaan vaiheittain ottamisen edetessä.

Pintamaita käytetään alueen viimeistelyyn. Viimeistelyn ajankohtaan vaikuttaa maa-ainesten oton eteneminen. Pyrkimyksenä on tehdä ottaminen ja jälkihoito vaiheittain, jolloin seuraavan uuden vaiheen pintamaita on mahdollista käyttää välittömästi edellisen vaiheen viimeistelyyn.

Alueen merkintä

Ottamisalue sekä ottamissyvyys merkitään maastoon paaluilla ja korkeusmerkeillä. Alueelle sekä tuloteille asennetaan työmaasta kertovia tauluja, sekä jyrkästä kallioseinämästä varoittavia tauluja. Louhinta-alueen jyrkkä seinämä, joka on korkeampi kuin 2 m ja/tai jyrkempi kuin 1:2, merkitään näkyvästi 5-20 m:n etäisyydelle louhoksen reunasta sijoitettavalla lippusiimalla tai siirrettävällä suoja-aidalla. Työaikana siirrettävä suoja-aita voidaan rakentaa asentamalla maahan puu- tai metallitolpat, johon aitamateriaali kiinnitetään. Aidan tarkoituksena on varoittaa maastossa mahdollisesti liikkuja putoamisvaarasta, sekä estää tahaton putoaminen louhokseen. Aidan korvikkeena voidaan käyttää myös pintamaista tehtyä 2-3 m korkeaa maavallia. Lisäksi merkinnässä voidaan käyttää apuna värikästä merkintänauhaa. Pysyvien jyrkkien ottorintausten päälle tehdään kiinteä teräsverkkoaita.

Liikennejärjestelyt

Liikennöinti ottamisalueelta tapahtuu olemassa olevaa metsäautotietä (yksitystie) pitkin Konnevedentielle (nro 641), joka on yleinen tiealue. Keskimäärin raskaanliikenteen käyntejä on toiminta-aikana n. 0-6 käyntiä/vrk ja enintään 20 käyntiä/vrk. Liikennettä ottamisalueella syntyy kiviaineksen siirtämisestä murskaamolle, murskauslaitteiden kuljetuksista varastokasoihin sekä raskaiden ajoneuvojen liikenteestä niiden kuljettaessa murskelajitteita pois alueelta eri käyttökohteisiin. Käytettävä yksitystie sekä työmaatiet ovat sora- ja murskepintaisia

Louhosalueelle johtaa nykyinen metsäautotie, joka kulkee luvanhakijan omalla maalla.

Pintavesien johtaminen

Louhosalue on sora- ja murskepintainen, josta pääosa sade- ja sulamisvesistä imeytyy maaperään ja kallion halkeamiin. Hulevedet ohjataan avo-ojaa pitkin suunnitelmakartalla näkyvälle laskeutusaltaalle. Veden mukana kulkeutuva kiintoaines laskeutuu altaan pohjalle, josta se tarvittaessa poistetaan kaivurilla. Altaasta vedet valuvat rumpuputken

kautta metsäautotien reunaa pitkin Lehmiojaan ja siitä edelleen Ohenlampeen. Alueen maanpinnan kallistuksilla ja pohjan muotoilulla varmistetaan, ettei alueelle lammikoidu pintavesiä.

Kallion louhinta ja murskaus

Alueella suoritettava muu kivenlouhinta käsittää kiviaineksen louhintaa siten, että kiveä hyödynnetään murskeen raaka-aineena. Alueella tuotetaan eri murskelajitteita keskimäärin n. 13 000 t/a ja enintään 20 000 t/a. Tuotantomäärä voi vaihdella huomattavasti kiviainesten kysynnän mukaan.

Louhintatyö koostuu porauksesta, räjäytyksestä ja kiven rikotuksesta murskaukseen sopivaksi. Porauskalustona käytetään poravaunua. Ylisuurten lohcareiden rikotusta tehdään kaivinkoneeseen kiinnitetyllä hydraulisella iskuvasaralla. Ennen toiminnan aloittamista arvioidaan räjäytyksistä syntyvän tärinän aiheuttamia vaikutuksia ja määritellään toimenpiteet, jotka tarvitaan vahinkojen välttämiseksi. Mahdollisissa häiriintyvissä kohteissa on syytä pitää katselmus ja dokumentointi. Alueella tehdään koeräjäytyksiä ja tärinämittauksia tarvittaessa. Louhinta suoritetaan tavanomaisena pengerlouhintana (poraus ja panostus). Louhintajyrkkytenä käytetään 5:1-8:1.

Murskaus suoritetaan siirrettävällä murskauslaitoksella. (esim. Lokotrack-tyyppinen telalustainen esimurskain ja aggregaattikäyttöinen jälkimurskain). Laitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastosta. Tarvittava kalusto tuodaan jokaista louhinta- ja murskauskertaa varten paikalle ja kuljetetaan työn päätyttyä pois. Murskeen siirtoon ja kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa. Valmis murske kuljetetaan asiakkaille raskaan liikenteen ajoneuvoilla. Louhinnassa käytettävä räjähdysaine tuodaan paikalle ennen räjäytystä. Alueella ei säilytetä räjähdysaineita.

Louhoksella on toimintaa (louhinta, murskaus ja kuljetukset) ympäri vuoden. Louhinta ja murskaus suoritetaan 1.9.-31.5. välisenä aikana pääasiassa syksyllä, keväällä tai talvella sääolosuhteiden niin salliessa. Alueella suoritetaan louhintaa ja murskausta pääasiassa 1-3 vuoden välein. Louhintajakso kestää kerrallaan 1-2 viikkoa. Räjäytyskertoja on yleensä 1-2 louhintakertaa kohden. Louhintaa ja murskausta suoritetaan arkisin (maanantaista perjantaihin) seuraavasti: Murskaamista klo 7.00-22.00 välisenä aikana, poraamista klo 7.00-21.00 välisenä aikana sekä räjäyttämistä ja rikottamista klo 8.00-18.00 välisenä aikana. Koneiden ja laitteiden mahdollisia kunnossapitotöitä saatetaan tehdä viikonloppuisin ja öisin. Kuormausta ja kuljetusta tehdään arkipäivinä klo 6.00-22.00 välisenä aikana. Satunnaisesti kuormausta ja kuljetusta tehdään myös lauantaina klo 7.00-18.00 välisenä aikana. Tuotteiden myyntikuljetuksia tehdään ympäri vuoden, asiakkaiden tarpeiden mukaan. Toiminnan ajalliseen vaihteluun vaikuttaa kiviaineksen menekki. Keskimääräisiksi vuosittaisiksi toiminta-ajoiksi on arvioitu murskaamisen osalta 50 h/a, poraamisen 15 h/a, rikotuksen 25 h/a, räjäyttämisen 1 h/a sekä kuormaamisen ja kuljetuksen 50 h/a.

Murskaaminen suoritetaan louhoksen pohjalla. Murskaamo sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden ja mahdollisimman lähelle louhintaseinämää. Tuotevarastokasat sijoitetaan mahdollisimman lähelle laitosta melusteiksi häiriintyvien kohteiden suuntaan. Pintamaat sijoitetaan ottamisalueen

reunamille. Korkea kallioseinä sekä tuotevarasto- ja pintamaakasat muodostavat alueelle melu- ja pölyesteen. Murskauslaitoksen sijoitus alkuvaiheessa, sekä pintamaiden varastoalue on esitetty suunnitelmakartassa.

Ottamistaso

Louhinta ulotetaan enintään suunnitelmassa esitettyyn tasoon, alimmillaan +177.80. Alimman louhintatason ja pohjavesiputken osoittaman vesipinnan välinen korkeusero on n. 2,3 m. Ottamistaso nousee loivasti, n. 0,5 % itään ja kaakkoon päin, jotta alueella ei lammikoidu pintavesiä.

Tuotantomäärät ja käytettävät materiaalit

Toiminnassa käytettäviä raaka-aineita ja polttoaineita sekä muita aineita on arvioitu taulukossa 1. Toiminnassa mahdollisesti tarvittava puhdas vesi tuodaan järvestä. Sähkö hankitaan aggregaatista, sähkönkulutukseksi on arvioitu 1 GWh/a.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	14 000	20 000	varastoalue
Kevyt polttoöljy	17	28	Ei säilytetä tuotantoalueella
Öljyt	0,2	0,4	Ei säilytetä tuotantoalueella
Voiteluaineet	0,14	0,28	Ei säilytetä tuotantoalueella
Vesi	25	50	
Räjähdysaineet: dynamiitti, kemiitti, aniitti, ammoniitti	10	20	Ei säilytetä tuotantoalueella

Taulukko 1. Toiminnassa käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet, muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden varastointi, säilytys ja kulutus sekä vedenkäyttö

Öljytuotteiden ja jätteiden käsittely

Maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta ovat keskeisessä asemassa poltto- ja voiteluaineiden sekä mahdollisesti syntyvien erilaisten jätteiden huolellinen käsittely ja varastointi. Alueella säilytetään ajoittain kuormauskalustoa. Ottamisalueella ei säilytetä kuljetuskalustoa eikä poltto- tai voiteluaineita, murskausjaksoja lukuun ottamatta. Toiminta-alueella ei tehdä koneiden huolto- ja korjaustöitä, vaan ne tehdään luvanhakijan omassa pihapiirissä. Murskauslaitoksen toimintaa varten, urakoitsija tuo tarvittavat poltto- ja voiteluaineet niitä varten rakennetussa huoltoperävaunussa. Perävaunussa on kaksoisvaippasäiliöt polttoaineiden työaikaista säilytystä varten. Polttoainesäiliöt ovat kooltaan 2-3 m³. Kerralla varastoitava kevyen polttoöljyn määrä on enintään 6 m³. Huoltoperävaunussa on myös teräskontti, jossa säilytetään öljytuotteet, voiteluaineet ja mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet. Teräskontti on tiivispohjainen, reunakorokkeella varustettu, ilmastoitu sekä lukittava.

Urakoitsijan huoltoperävaunu, aggregaatti sekä nestemäisten polttoaineiden, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden varastointi ja polttoaineiden jakelupaikka sekä mahdollinen kuljetus- ja maansiirtokaluston säilytys sijoitetaan alueelle, jonka maaperä on suojattu. Nykytilannekarttaan on merkitty olemassa oleva tukitoiminta-alue. Uutta aluetta ei ole tarkoitus perustaa. Tukitoiminta-alueen maaperä suojataan 40-50 cm:n vahvuisella tiiviillä maa-ainekerroksella, joka tehdään siltti tai savipitoisesta maa-aineksestä. Maaperän suojaus voidaan vaihtoehtoisesti tehdä myös muovikalvon avulla. Tasatulle alueelle kaivetaan n. 35 cm syvä kaivanto ja kaivannon reunoille tehdään 10-15 cm korkeat reunakorokkeet. Tasoitettun ja tiivistetyn kantavan pohjamaan päälle asennetaan muovikalvo (HDPE), joka taivutetaan kaukaloksi reunakorokkeen yli.

Kalvon liitoskohdissa kalvo asennetaan vähintään 30 cm päällekkäin, eli tehdään 30 cm:n limitys. Kalvon päälle asennetaan n. 35 cm:n paksuinen kerros kantavaa kivetöntä maata muovin rikkoontumisen estämiseksi. Maarakenteet tiivistetään huolellisesti ja rakenteissa käytetään tiiviitä maa-aineksia, kuten siltti- tai savipitoinen maa-aines.

Toiminnassa käytettävät polttonestesäiliöt on varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauslaitteisto on varustettu sulkuventtiilillä, ettei tankkauslaitteiston vuoto- ja rikkoutumistilanteissa säiliö pääse valumaan tyhjäksi. Tankkauslaitteisto lukitaan luvattoman käytön estämiseksi. Öljytuotteiden varastojen koko pyritään pitämään mahdollisimman pienenä tuotantotekniset näkökohdat huomioiden. Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- tai voiteluaineita.

Tukitoiminta-alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (100-200 l). Mahdollisen öljyvahingon sattuessa tulee tilanteen paheneminen estää ja ryhtyä toimenpiteisiin öljyyntyneen maan poistamiseksi. Asiasta tulee ilmoittaa välittömästi Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, suoritetaan se kastelemalla puhtaalla vedellä. Ottamisalueelle ei varastoida tai haudata kiinteitä eikä nestemäisiä jätteitä. Alueen jälkikäyttönä on aikanaan metsätalous varastoalueiden osalta.

Ottamisalueen jätehuolto järjestetään jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti. Jätehuollossa noudatetaan alueella voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. Toiminnassa huolehditaan, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet lajitellaan, ryhmitellään ja pidetään toisistaan erillään. Vaarallisten jätteiden astioihin tehdään merkinnät astian sisällöstä. Hyödyntämiskelpoiset jätteet toimitetaan hyödynnettäviksi. Murskausurakoitsija toimittaa toiminnastaan ja toiminnanharjoittaja muusta toiminnasta mahdollisesti syntyneet vaaralliset ja muut jätteet käsiteltäväksi laitokseen, joka jätelain mukaan saa ottaa vastaan jätettä. Jätteet toimitetaan vähintään kerran vuodessa ja vaarallisten jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja. Toiminnassa syntyviä jätteitä on arvioitu taulukossa 2.

Jätelaji	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- ja hyödyntämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Yhdyskuntajäte, jos syntyy	100	660 l jäteastia	Järjestetty jätteenkuljetus

Metallijäte, jos syntyy	200	Kontti	Romuliike
Jäteöljy, jos syntyy	200	Lukittu kontti	Ongelmajätteiden keräykseen
Kiinteä öljyjäte, jos syntyy	30	Lukittu kontti	Ongelmajätteiden keräykseen

Taulukko 2. Tiedot syntyvistä jätteistä, niiden ominaisuuksista ja määristä sekä käsittelystä

Tiedot jätevesien käsittelystä

Toiminta ei aiheuta jätevesipäästöjä ympäristöön. Tarvittaessa alueelle tuodaan siirrettävä jätevesiasetuksen vaatimukset täyttävä kuivakäymälä, josta kertyvät ainekset toimitetaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten osoittamaan tyhjennyspaikkaan.

Pohja- ja pintavesien tarkkailu

Pohjaveden tilaa on seurattu ja seurataan edelleenkin. Pohjaveden tilassa ei ole havaittu muutoksia louhoksen toiminta-aikana. Pohja- ja pintavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti. Mikäli veden laadussa havaitaan haitallisia vaikutuksia, otetaan yhteyttä valvontaviranomaiseen ja jatkotoimenpiteet tehdään viranomaisen ohjeiden mukaan.

Alueen viimeistelytyöt

Viimeistelytyöt suoritetaan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamistoiminnan edetessä siten, ettei tarpeettoman suuria viimeistelemättömiä alueita synny. Jälkihoidon yhteydessä alue siistitään. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräilypaikkoihin. Toiminta alueella jatkuu lupakauden jälkeen itään päin. Näin ollen viimeistelytyötä ei ole mahdollista tehdä lupakauden aikana vielä muualla kuin lännen puoleisella reunalla. Ottovaiheen 1 pohjaa käytetään jatkossa myös varastoalueena soveltuvien osien. Matalien luiskien loiventamisessa käytetään alueella syntyviä ylijäämämaita, joista muotoillaan keskimäärin 1:2,5 kaltevuudella oleva luiska kallion rintaukseen. Luiskan eri osissa kaltevuutta voidaan vaihdella esimerkiksi siten että luiskien taitekohdat pyöristetään loivemmiksi, jolloin poikkileikkaus muistuttaa loivaa S-kirjainta.

Ottamisalueen lopullinen maisemointi tehdään vasta toiminnan aikanaan loputtua. Tällöin ottamisalueen pohjalla kumpareet ja harjanteet luovat pintamuotojen vaihtelua ja elävöittävät maisemaa. Alueelle jääneet lohkarit ja ylijäämäkivet voidaan peittää ylijäämäkiviaineksilla ja kuorituilla pintamailla pieniksi kumpareiksi. Louhoksen pohja muotoillaan 0,3-0,5 %:n kaltevuuteen sade- ja sulamisvesien poisjohtamiseksi alueelta. Alueella olevat tiivistyneet kohdat, kuten tieurat möyhennetään ja pehmennetään. Varastoalue, louhoksen pohja ja luiskat verhoillaan alueelta kuorituilla pintamailla ja ylijäämämassoilla. Maakerroksen paksuuden tulee olla metsitettävällä alueella vähintään 50 cm. Kalliokiviaineksen murskauksesta syntynyt hyödyntämätön hieno kiviaines sopii hyvin kasvualustaksi metsälle, kun siihen sekoitetaan 3-5 paino- % esimerkiksi pintamaita, turvetta tai kuoriketta. Ottamisalueelle puusto uudistetaan luontaisesti. Puulajiksi sopii parhaiten havu-lehtipuu sekoitus, jossa mänty on vallitsevana. Kyseisille alueille luontainen metsittyminen on mahdollista pintamaiden siemenpankin ja lähialueella olevien siemenpuiden ansiosta. Taimettumista seurataan voimassa olevan metsälain mukaisesti ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia. Metsityksen

suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään apuna metsäalan asiantuntijoita. Jyrkkien pysyvien jyrkänteiden päälle asennetaan kiinteä teräsverkkoaita.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä ole kaavallisia suojeluvarauksia, eikä aluetta ole luokiteltu pohjavesialueeksi. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole lähteitä eikä merkittäviä pohjavesialueita. Toimimalla suunnitelmassa esitettyjen pohjaveden suojelemiseksi tehtävien suojelutoimien ja ohjeiden mukaisesti, niin hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haittaa pohjaveden laatuun tai -määrään.

Louhosalue on sora- ja murskepintainen, josta sade- ja sulamisvesistä imeytyy maaperään ja kallion halkeamiin. Imeytymättömät vedet ohjataan laskeutusaltaan kautta maastoon. Alueen maanpinnan kallistuksilla ja pohjan muotoilulla varmistetaan, ettei alueelle lammikoidu pintavesiä. Hulevedet virtaavat Lehmiojan kautta Ohenlampeen, jonne on ottoalueesta matkaa n. 1100 m. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan haittaa vesistöjen tilaan. Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön arvioidaan vähäisiksi, eikä sitä voida erottaa vesialueeseen kohdistuvasta muusta kuormituksesta.

Laite ja toiminta	Melutaso	Arvioitu värinävaikutus
Poraus, rikotus	Keskimäärin < 55 dBA	Pieni
Murskaus	Keskimäärin < 55 dBA	Pieni
Kuljetus	Keskimäärin < 55 dBA	Pieni
Räjäytys	Keskimäärin < 55 dBA	Lyhytkestoinen

Taulukko 3. Tiedot melusta ja värinästä

Suunnitelma-alueen lähialue on harvaan asuttua haja-asutusaluetta. Kyseisellä ottamisaikalla ympäristöolosuhteet ovat suojaavat melun etenemisen kannalta. Murskaaminen suoritetaan aiemmin otetun louhoksen pohjalla. Murskaamo sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden ja mahdollisimman lähelle louhintaseinämää. Tuotevarastokasat sijoitetaan melusteiksi n. 10-20 m:n etäisyydelle laitoksesta häiriintyvien kohteiden suuntaan ja niistä tehdään n. 6-8 m korkeita. Pintamaakasat sijoitetaan melusteiksi ottamisalueen reunamille. Edellä mainitulla sijoittelulla saadaan muodostettua 8-12 m korkea meluste lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. Meluhaittojen vähentämisen lisäksi näillä toimenpiteillä vähennetään myös pölyhaittoja. Melua torjutaan murskauslaitoksen koteloinein ja kumituksin sekä meluvallien ja toimintojen, mm. varastokasojen, oikealla sijoittelulla. Murskaukseen ja siihen kiinteästi liittyvissä toimenpiteissä käytetään parasta käytännön periaatteen mukaista tekniikkaa.

Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa ”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa”, on esimerkki äänen leviämisestä louhinta- ja murskausalueelta. Esimerkissä on kahdella sivulla 10 m korkeat esteet 25 m:n etäisyydellä murskauslaitoksesta (varastokasat ja louhinta- rintausta). Laskentakorkeus on mp+2 m ja

pehmeä maanpinta. Esimerkin mukaan äänitaso laskee esteiden vaikutuksesta 55 dB:n alapuolelle n. 270 m:n matkalla ja 45 dB:n alapuolelle n. 400 m:n matkalla (matkat murskaamon sijoituspaikasta). Suunnissa missä ei ole esteiden vaikutusta, äänitaso laskee 55 dB:n alapuolelle n. 450 m:n matkalla. Tielaitoksen julkaisussa ”Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994”, esitetyn käyrästäön mukaan (pehmeä maanpinta, kuulijakorkeus 2 m) 50 m:n etäisyydellä olevan 10 m korkean esteen vaikutuksesta äänitaso laskee 45 dB:n alapuolelle n. 320 m:n matkalla.

Julkaisuissa esitettyjen mittaustulosten ja käyrästäön, sekä laitoksen ympäristöolosuhteiden perusteella päiväaikaiset melutasot eivät ylitä valtioneuvoston antamia päiväaikaisen ympäristömelun ohjearvoja lähimpien vakituisten- ja vapaa-ajan asuntojen piha-alueilla. Lähimpien kiinteistöjen kohdalla melutaso laskee melun ohjearvon alapuolelle meluesteenä toimivien jyrkän kallioseinämän sekä pintamaa- ja varastokasojen vuoksi. Liitteenä on 5.12.2023 alueelle laadittu melumallinnus (Envineer Oy). Mallinnuksessa todetaan lähimpien vapaa-ajan ja ympäri vuoden asuttujen kiinteistöjen suuntaan tarvittavan n. 2 m korkean meluvallin estämään ääriolosuhteissa melun vaikutusta. Nykytilanteessa pintamaita on osittain jo läjitetty juuri melumallinnuksessa esitetylle kohdalle. Toiminnan jatkuessa ja ottoalueen laajentuessa pintamaista muotoillaan n. 2 m korkea, n. 4 m leveä ja n. 70 m pitkä meluvalli oheisessa suunnitelmakartassa esitetylle paikalle. Melumallinnuksen perusteella päiväaikaiset melutasot eivät tällöin ylitä valtioneuvoston antamia päiväaikaisen ympäristömelun ohjearvoja lähimpien kiinteistöjen piha-alueilla.

Käytettävä raaka-aine	Päästölähde	Päästö (t/a)
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	Pääasiassa pakokaasupäästöt ja pöly	yht. n. 35

Taulukko 4. Tiedot päästöistä ilmaan

Suurin osa kiviainestuotannon pölypäästöstä on halkaisijaltaan yli 10 µm hiukkasia, jotka laskeutuvat lähelle päästölähdettä. Yleensä yli 300 m:n etäisyydellä murskauslaitoksesta olevissa kohteissa murskaustoiminnan pölypäästöt eivät aiheuta merkittäviä haittoja. Porauskalustona käytetään poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Siirrettävänä murskaimena käytetään Tielaitoksen luokituksen mukaista B- luokan murskauslaitosta. Kyseisellä murskaamolla sallittu leijuma vapaassa tilassa kahden tunnin aikana (0,4 mg³, 2 tuntia) alitetaan 150 m:n etäisyydellä laitoksesta. Pölyn haitallista leviämistä vähennetään kuljettimien koteloinneilla ja kiviaineksen kastelulla silloin kun lämpötila on nollan yläpuolella. Tarvittaessa laitoksen pölyävät kohteet sekä kuormat ja varastokasat kastellaan vedellä. Työmaateiden pölyämistä torjutaan kastelemalla vedellä, sekä säännöllisellä teiden kunnostamisella.

Toiminnasta aiheutuvat hengitettävien hiukkasten päästöt (PM10) eivät ylitä valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta 711/2001 säädettyjä raja-arvoja ulkoilmassa lähimpien vakituisten- ja vapaa-ajan asuntojen piha-alueilla. Laitoksen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta ilman laatuun laitoksen ulkopuolella.

Louhinta suoritetaan ammattitaitoista työvoimaa käyttäen, räjäytystöiden järjestelyohjeiden mukaisesti. Jokaisesta räjäytyksestä tehdään räjäytyssuunnitelma.

Räjäytyksistä aiheutuva värinä on lyhytkestoista, eikä se oikein suunniteltuna ja suoritettuna aiheuta vaurioita lähimmissä kohteissa. Louhintatyö suunnitellulla louhinta-alueella on mahdollista toteuttaa ilman vaaraa ympäristön kohteille ja ilman merkittävää haittaa asumisviihtyvyydelle.

Kyseiseltä ottamispaikalta on toimintaa ollut 6 v:n ajan, joten kyseessä on vanhan toiminnan jatkaminen. Suunnitelmassa esitetyllä maa-ainesten otolla ei ole huonontavaa vaikutusta alueen ympäristöarvoihin nykytilanteeseen verrattuna. Ottamisalueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä ole maisemallisia tai muita suojeluvarauksia, eikä metsälain 10 § mukaisia metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alue on metsätaloustalousvaltaista aluetta, jossa ei ole erityisiä ympäristöarvoja. Lähin luonnonsuojelualue on n. 1 km luoteeseen.

Ottamisalue ei näy kauaksi alueen mäkisyyden ja metsäisyyden vuoksi. Alueelta ei ole näköyhteyttä asuinrakennuksiin, vapaa-ajanasuntoihin eikä yleiselle tielle. Nykyiseen tilanteeseen verrattuna kalliokiven otolla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta lähialueiden maisemaan liittyviin ympäristöarvoihin, sillä alue on syrjäistä seutua. Ottamistoiminnalla ei ole vaikutuksia seudun kaukomaisemakuvaan. Toiminnan vaikutukset ovat lähinnä lähimaisemakuvaan ja ottamisalueeseen liittyviä, pääosin ottamistoiminnan aikaisia ja jäävät siten väliaikaisiksi ja vähäisiksi. Ottamistoiminnan päätyttyä, viimeistelytöiden jälkeen alue muuttuu loivapiirteiseksi metsäpainanteeksi, joka liittyy saumattomasti ympäröiviin metsäalueisiin.

TOIMINNAN TARKKAILU, VASTUUHENKILÖ JA RAPORTOINTI

Laitokselle nimetään vastuuhenkilö. Laitoksella pidetään jatkuvaa käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenevät kaikki toimintaan liittyvät tapahtumat. Käyttöpäiväkirjaan merkitään laitoksen käyntiajat, työntekijät, huollot, kalusto, tuotantomäärät, tiedot käytetyistä raaka-aineista, louhintasuunnitelman toteutumisen seuranta, sääolot, tehdyt tarkastukset, tehdyt tarkkailut. Laitoksen vastuuhenkilö tarkkailee toimintaa jatkuvasti. Melua, pölyä ja värinää tarkkaillaan aistinvaraisesti. Melu-, pöly- ja värinämittauksia suoritetaan, jos erityinen syy niin vaatii. Pinta- ja pohjavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti ja tarvittaessa vesiensuojelua tehostetaan.

Laitoksen toiminnasta kootaan kirjanpidon ja tarkkailun perusteella vuosiraportti. Raportissa esitetään toiminnan ja sen vaikutusten kannalta merkitykselliset asiat. Raportti toimitetaan valvontaviranomaiselle sovittuna ajankohtana. Laitoksen tiedot kirjataan Notto –tietojärjestelmään vuosittain.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA (BAT)

Laitoksen eri työvaiheissa käytetään nykyaikaista ja kunnossa olevaa kalustoa, joka huolletaan ajallaan. Porauskalustona käytetään poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Louhinnassa käytetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia laitteita. Murskauslaitoksena käytetään suojausasteeltaan B- luokan laitosta, jossa pölyn haitallinen leviäminen ympäristöön voidaan estää kastelemalla silloin, kun lämpötila on nollan yläpuolella.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN VAKUUTTA VASTAAN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA (MAL 21 §, YSL 199 §)

Lupaa aloittaa / jatkaa toimintaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta haetaan, koska edellisen 10 v sitten tehdyn lupahaun kokemusten perusteella päätöksen saaminen voi kestää useita vuosia. Liiketoiminnan kannalta kiviaineksen ottaminen tulisi olla jatkuvaa ja keskeytyksetöntä, jotta varastot eivät pääse loppumaan eri kysyntätilanteissa. Toiminnasta ei ole tullut valituksia rajanaapureilta eikä lähiseudun asukkailta. Vakuudeksi esitämme nykyistä voimassa olevaa vakuutta, joka on nimenomaan varattu alueen ennallistamiseen.

HAKEMUKSEN LIITTEET

1. Sijaintikartta mk 1:200 000
2. Peruskarttaote mk 1:20 000
3. Kiinteistökartta mk 1:10 000
4. Kiinteistörekisteriote 4.8.2023
5. Suunnitelmakartta, nykytilanne mk 1:2000
6. Suunnitelmakartta, lopputilanne mk 1:2000
7. Leikkauspiirrokset A-A – C-C mk 1:1000/1:500
8. Naapurikiinteistöjen tilatiedot
9. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma
10. Melumallinnus: Envineer Oy 5.12.2023
11. Lainhuutotodistus, 15.12.2023, tila Mastomäki
12. Suostumus oton ulottamisesta 10 metrin etäisyydelle naapurikiinteistöstä Koivisto, 22.9.2023

TARKASTUS

Toimintakiinteistöllä on järjestetty edelliset tarkastukset 4.8.2023 ja 9.11.2023, minkä vuoksi hakemuksen vireilletulon jälkeen alueella ei nähty tarpeelliseksi järjestää uutta tarkastusta.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 21.12.2023 – 29.1.2024 välisenä aikana Hankasalmen kunnan verkkosivuilla. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kirjeitse rajanaapureita ja lähialueen kiinteistöjen omistajia (noin 500 metrin säteellä suunnitellun ottoalueen reunoilta) 21.12.2023 päivätyllä kuulemiskirjeellä. Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu Hankasalmen Sanomat-lehdessä 21.12.2023.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Hankasalmen kunnan terveysuojeluviranomaiselta.

Jyväskylän seudun ympäristöterveyden (Hankasalmen kunnan terveysuojeluviranomainen) lausunto 23.1.2024:

Toiminta oheistoimintoinneen tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu maaperään tai ilmaan päästöjä, joista voisi aiheutua terveyshaittaa alueen käyttäjille tai lähiympäristön asukkaille.

Meluhaittoja tulee ehkäistä järjestämällä murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden siten, että muodostuisi luonnollinen meluaste asuinrakennusten suuntaan. Räjähdyksissä tulee huomioida mahdolliset keinot vähentää melua.

Toiminta tulee toteuttaa siten, että sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) mukaisia melun toimenpiderajoja ei ylitetä (asuinhuoneet päiväajan klo 7–22 keskiäänitaso LAeq 35 dB). Mikäli toiminnasta aiheutuu meluhaittoja, tulee toiminnanharjoittajan tarvittaessa mitata melutaso ja ryhtyä toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi.

Mikäli lähialueella on talousvesikaivoja, niin niiden osalta tulee varmistua, ettei veden laatu toiminnan edetessä heikkene. Lupaehtoihin tulee tarvittaessa sisällyttää velvoite selvittää lähikiinteistöjen talousveden hankintatapa ja talousvesikaivojen laaduntarkkailu.

Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Ajoneuvojen nostattamaa pölyä voidaan vähentää pitämällä ajonopeudet alhaisina. Laitokselle johtavien teiden ja muun toimintaympäristön pölyntorjunnasta on huolehdittava tarvittaessa kastelemalla.

Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat-vastualueen lausunto 22.2.2024:

Alue ei sijaitse pohjavesialueella eikä sen läheisyydessä sijaitse kaivoja tai lähteitä, jotka tulisi ottaa huomioon toiminnassa. Itse ottamisalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita ELY-keskuksen tiedossa olevia luonnon-, maiseman- tai vesiensuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Tämä seikka huomioiden, ilmoittaa ELY-keskus pitävänsä mahdollisena maa-aineksen ottamista ja kiviaineksen murskausta mahdollisena asiakohdassa mainitulla alueella.

Kivenmurskaamon osalta on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

Lisäksi toiminnassa tulee huomioida myös Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice) suosituksia.

Maa-ainesten otossa tulee huomioida ympäristöministeriön ohjeistus (Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24).

Jätetyt muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin viisi muistutusta.

muistutus, saapunut 22.1.2024:

Kaikki louhinta ja murskauksesta aiheutuvat muutokset kiinteistölle tai pihapiirissä tapahtuvat rikkoutumiset tms. korvataan kiinteistön omistajalle. Tämä koskee taloon tulevia halkeamia, eristeiden murenemista, ikkunoita tai muita mitä havaitaan räjäytyksen jälkeen. Tähän kuuluu myös talousvesi ja likakaivot

Lisäksi talon on asennettava mittari, miten voimakkuus vaikuttaa taloon, koska edelliset räjäytykset ovat tuntuneet sisällä voimakkaasti paine aaltomaisena aaltona. Talon seinät ja ikkunat tärisivät voimakkaasti ja seinän välissä kuului rapinaa, kun sahanpurut tippuivat.

Asianosaisen on ilmoitettava viikkoa ennen kuin räjäytys suoritetaan.

Työkoneiden tulee olla ehdottomasti kunnossa ja niistä ei saa valua polttoainetta ympäristöön.

Lisäksi pyydän huomioimaan, että risteys mistä mursketta ajetaan Konnevedentielle. On erittäin vaarallinen, koska näkyvyys varsinkin Konneveden suuntaan on erittäin huono, kun risteys sijaitsee heti mäen nyppylän jälkeen. Ehdotan, että nopeusrajoitus olisi tuossa kohdalla 60 km / h.

muistutus, saapunut 22.1.2024:

Louhinta ja murskaus ei saa aiheuttaa Lehmiojaan ja sitä kautta Ohenlampeen ympäristö muutoksia, Kynsiveden ekosysteemiin. Lisäksi alueella sijaitsee luonnonsuojelu aluetta, mikä tulee huomioida.

Työkoneiden tulee olla ehdottomasti kunnossa ja niistä ei saa valua polttoainetta ympäristöön.

muistutus, saapunut 22.1.2024:

Kaikki louhinta ja murskauksesta aiheutuvat muutokset kiinteistölle tai pihapiirissä tapahtuvat rikkoutumiset tms. korvataan kiinteistön omistajalle. Tämä koskee taloon tulevia halkeamia, eristeiden murenemista, ikkunoita tai muita mitä havaitaan räjäytyksen jälkeen. Tähän kuuluu myös talousvesi ja likakaivot

Taloni sijaitsee lähellä räjäytyspaikkaa, joten tulee huomioida hyvin tarkasti räjäytyksen voimakkuus ja että louhinta tapahtuu päiväsaikaan. Aikaisemmin räjähdys on tuntunut voimakkaasti paine aaltomaisena aaltona ja talon tärähdyksenä.

Asianosaisen on ilmoitettava viikkoa ennen kuin räjäytys suoritetaan.

Työkoneiden tulee olla ehdottomasti kunnossa ja niistä ei saa valua polttoainetta ympäristöön.

Lisäksi pyydän huomioimaan, että risteys mistä mursketta ajetaan Konnevedentielle. On erittäin vaarallinen, koska näkyvyys varsinkin Konneveden suuntaan on erittäin huono, kun risteys sijaitsee heti mäen nyppylän jälkeen. Ehdotan, että nopeusrajoitus olisi tuossa kohdalla 60 km / h.

muistutus, saapunut 24.1.2024:

Räjätyspäivästä on ilmoitettava vähintään viikkoa ennen osoitteeseen [REDACTED]. Kahtena viime kertana räjäytyksestä syntynyt melu ja tärinä oli liian kova ja haitallinen. Kiinteistöömme/taloomme on asennettu tärinää mittaava anturi. Räjätyspäivänä räjäytystyön suorittaja hoitaa mittauksen talossamme, minkä täytyy jatkua. Räjätystyön voimakkuuteen on kiinnitettävä huomiota myös senkin takia, että tontillemme on asennettu maalämpökaivo, mikä voi vaurioitua. Etäisyys ottoalueeseen on alle 500 metriä.

Toiminnasta aiheutuva mahdollinen vahinko tai haitta on korvattava.

Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueen lausunto (naapurin kuuleminen), saapunut 24.1.2024:

Mastomäen 77-408-8-97 kalliokiven ottamisalue sijaitsee seututien 641 varrella tieosoitteessa 641/5/3030/oikea, Konnevedentie, Hankasalmi. Keski-Suomen ELY-keskus hallinnoi naapurikiinteistöä 77-895-0-641, joka on seututien 641 tiealue.

Ottoalueen etäisyys on noin 350 metriä seututie 641 keskilinjasta eli kaukana maantien suoja-alueesta.

Kulku seututieltä 641 (Konnevedentie) kallioalueelle tapahtuu nykyisen liittymän kautta, joka sijaitsee tieosoitteessa 641/5/3335. Liittymä sijaitsee keskellä linja-autopysäkkiä. Liittymä tulee siirtää linja-autopysäkin eteläpuolelle siten, että liittymäkaari ja pysäkin alkuväylät eivät mene limittäin. Liittymän siirtämiselle tulee hakea liittymälupa maa-aineskuljetuksille. Ohjeet liittymälupahakemusta varten: <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>. Tämä lausunto sekä maa-aineslupapäätös tulee olla hakemuksen liitteenä.

Louhosalueen hulevesien laskeutusallas tulee suunnitella siten, että allas myös viivästyttää hulevesiä riittävästi ennen kuin vedet lasketaan yksityistien sivuojaa pitkin Lehmiojaan ja siitä edelleen Ohenlampeen. Lehmioja alittaa seututien 641 halkaisijaltaan 0,8 m betonirummun kautta. Hulevesien viivästyttämisellä turvataan rummun kapasiteetti. Kiintoainesta ei saa päästää tukkimaan rumpua.

Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa kiinteistön 77-408-8-97 Mastomäki maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta.

Hakijan kuuleminen

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine hakemusta koskevista lausunnoista ja muistutuksista.

Hakijan vastine, saapunut 7.3.2024:

Ohessa kommentit Keski-Suomen ELY -keskuksen liikenne- ja infrastruktuurin lausuntoon ja lähialueen naapureiden muistutuksiin. Muihin lausuntoihin ei ole kommentoitavaa.

Keski-Suomen ELY -keskuksen liikenne- ja infrastruktuurin vastualueen lausunto
Lausunnossa viitataan tieliittymään ottamisalueelta Konnevedentielle, joka sijaitsee keskellä linja-autopysäkkiä. Kiinteistöltäni Mastomäki 77-408-8-97 virallinen kulkuyhteys Konnevedentielle kulkee linja-autopysäkin pohjoispuolitse Lehdontien kautta. Linja-autopysäkin kautta kulkevaa liittymää ei ole tarpeen kiviaineskuljetusten vuoksi siirtää.

Kooste muistutuksista 4 kpl

Esitän, että tärinämittauksia jatketaan kuten tähänkin asti. Kahdella lähimmällä naapurikiinteistöllä on valmiudet olemassa tärinämittauksiin ja niihin louhintaurakoitsija tuo louhinnan yhteydessä tärinämittarin.

██████████ esittivät muistutuksessaan etäisyyttä ottoalueeseen alle 500 m:ksi. Todellisuudessa heidän pääarakennuksestaan on ottovaiheen 2 reunaan matkaa 526 m ja nyt luvanhaun kohteena olevaan ottoalueen 1 reunaan 555 m.

LUPA- JA VALVONTALAUTAKUNNAN RATKAISU

Lupa- ja valvontalautakunta myöntää Matti Maukoselle kiinteistölle Mastomäki 77-408-8-97 maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen.

Hakijalle myönnetään maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiset luvat aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksessa ja ottosuunnitelmassa esitetyn mukaisesti ja tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminta ja sen laajuus, alueen maastomerkinnät sekä toiminta-ajat

1. Vuosittainen kivimurskeen tuotantomäärä saa olla enintään 20 000 tonnia. Hakemuksesta poiketen maa-ainesten kokonaisottomäärä alueelta on enintään 71 500 kiinto-m³.
2. Ennen ottotoiminnan aloittamista alueelle tulee asentaa riittävästi korkotasoa osoittavia korkeusmerkkejä. Ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon selvästi näkyvin paaluin tai muulla kestäväällä tavalla. Ottamisalueelle tai tulotien varteen tulee sijoittaa taulu, josta käyvät ilmi mm. maa-aines- ja ympäristöluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja

luvan voimassaoloaika. Ottamistoiminnassa syntyvät jyrkät luiskat tulee suojata riittävän korkealla, säänkestävällä ja hyvin näkyvällä aidalla. Aita tulee pitää jatkuvasti kunnossa.

3. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa ottamissuunnitelman mukaisesti. Alin sallittu ottotaso nousee loivasti ollen länsiosassa +177.80 (N₂₀₀₀) ja itäosassa +180.00 (N₂₀₀₀). Ylimmän pohjavesitason ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 2 m vahvuinen suojakerros. Louhoksen pohja tulee muotoilla siten, ettei alueelle missään olosuhteissa lammikoidu haitallisesti pinta- tai pohjavesiä.

Louhosalueen hulevedet on johdettava maastoon riittäväksi mitoitettun laskeutusaltaan kautta. Altaaseen kertyvää kiintoaineksen määrää sekä altaan kasvittumista tulee tarkkailla, ja allasta tulee tarvittaessa huoltaa.

4. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Poraaminen	ma-pe klo 7-21
Räjäytykset	ma-pe klo 8-18
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Murskaus	ma-pe klo 7-22
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22

Toimintaa ei saa harjoittaa arkipyhinä tai viikonloppuisin. Kuormaaminen ja kuljetus on kuitenkin sallittua lauantaisin klo 7-18 välisenä aikana erityisistä syistä.

Louhintaa ja murskausta ei saa suorittaa kesäisin 1.6. – 31.8. välisenä aikana. Kuormausta ja kuljetusta voidaan harjoittaa ympäri vuoden.

Melu, pöly ja värinä

5. Toiminnasta aiheutuva melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa lähimmillä asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ylittää päivällä (klo 7-22) 55 dB ja yöllä (klo 22-7) 50 dB. Lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä melutaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

Mikäli toiminnasta on aiheutta epäillä aiheutuvan sallitun melutason ylityksiä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, tulee melutasot kyseisillä kohteilla mitata ulkopuolisen tahon toimesta laitoksen toimiessa. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa ennen mittausten toteuttamista valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi.

6. Melulähteet on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava suunnitelma-alueen alimmalle kohdalle, minkä lisäksi kallioseinämillä, varastokasojen sijoittelulla sekä louhinnan etenemissuuntien valinnoilla on pyrittävä minimoimaan meluvaikutusten leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskauslaitoksen melua on torjuttava koteloinneilla, kumituksilla tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Louhoksen lounais-länsipuolelle tulee ennen seuraavaa tuotantajaksoa muotoilla hakemuksessa esitetyn kaltainen meluvalli.

7. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät asumiseen, loma-asutukseen tai oleskeluun käytettävillä alueilla saa ylittää ilman laatua koskevassa valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) annettua raja-arvoa.

Mikäli toiminnasta aiheutuvista hiukkaspäästöistä on aihetta epäillä aiheutuvan raja-arvojen ylityksiä, voi valvontaviranomainen velvoittaa toiminnanharjoittajan mittaamaan hiukkaspitoisuudet lähimmillä häiriintyvillä kohteilla ulkopuolisen tahon toimesta laitoksen toimiessa. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa ennen mittauksen toteuttamista valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi.

8. Pölylähteet on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava suunnitelma-alueen alimmalle kohdalle. Murskauksen ja porauksen aiheuttamaa pölyämistä on torjuttava koteloineilla, porausvaunun pölynkeräyslaitteistolla, kastelulla, käyttämällä matalaa pudotuskorkeutta syötettäessä kiviainesta murskaimeen tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kuljetuksista aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kuormien ja louhokselle johtavan metsäautotien kastelulla.

Pölyntorjuntaan ei saa käyttää CaCl₂:a, NaCl:a, lipeää tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja.

9. Räjähdykset on toteutettava siten, että samanaikaisesti räjähtävä räjähdysainemäärä on mahdollisimman pieni ja värinävaikutukset rajoittuvat mahdollisimman lähelle räjäytysaluetta. Räjähdykspöytäkirjat on arkistoitava ja pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Värinämittauksia tulee jatkaa vastineessa esitetyllä tavalla. Mikäli värinähaittoja havaitaan, mittauksia tulee tarvittaessa suorittaa myös muilla lähialueen kiinteistöillä.

Räjähdyksistä on ilmoitettava kirjallisesti lähialueen kiinteistöjen omistajille tai haltijoille viimeistään viikkoa ennen räjäytystä.

Maaperän ja pohjaveden suojele

10. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella toimintajaksojen ulkopuolella on kielletty. Toimintajaksojen aikana alueella olevien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Säiliöiden tankkauslaitteistojen tulee olla varustettu lukittavilla sulkuventtiileillä.
11. Poltto- ja voiteluaineiden varastoinnin, jakelun ja käsittelyn tulee tapahtua nesteitä läpäisemättömällä ja reunoiltaan korotetulla alueella. Toiminnassa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Alueella ei saa käyttää, eikä säilyttää huonokuntoisia, öljyä vuotavia koneita tai ajoneuvoja.

Jätehuolto

- 12.** Toiminnassa on pyrittävä vähentämään syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava jätelain mukaista etusijajärjestystä ja jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Toiminnassa syntyvät lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään. Jätteet on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, hajuhaittaa tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa, tai ettei jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia huononnetta. Roskaantunut alue on välittömästi puhdistettava.

Jätteen poltto tai hautaaminen on kielletty ja muiltakin osin toiminnassa on noudatettava Hankasalmen kunnassa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

- 13.** Toiminnasta kertyvät vaaralliset jätteet tulee säilyttää erillään katetussa tiivispohjaisessa varastossa, eikä niitä saa sekoittaa lajiltaan ja laadultaan muunlaiseen jätteeseen. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.
- 14.** Toiminnasta syntyvät kaivannaisjätteet tulee hyödyntää kaivannaisjätesuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

- 15.** Onnettomuus- ja muita häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutuskalusto ja vuotojen imeytys- ja torjuntakalusto. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Mahdollisista öljy- yms. vahingoista on tehtävä viipymättä ilmoitus Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mahdollisista muista häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on välittömästi ilmoitettava Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vastuuhenkilö

- 16.** Toiminnanharjoittajan on nimettävä toiminnalle vastuuhenkilö, jolla on kyseiseen tehtävään riittävä asiantuntemus, ja joka on perehtynyt toimintaa koskevaan maa-aines- ja ympäristölupaan. Vastuuhenkilön vaihtuessa tulee muuttuneet yhteystiedot toimittaa valvontaviranomaiselle viipymättä.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

- 17.** Toiminnanharjoittajan tulee seurata alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja laitoksen tulee käyttää toiminnassaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joilla

voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä.

Tarkkailu ja raportointi sekä tarkastukset

- 18.** Ottamisalueen lähistön vedenottokäytössä olevien talousvesikaivojen veden laatu tulee tutkia tämän lupapäätöksen mukaisen toiminnan alussa ja jatkossa tarvittaessa. Näytteenottopisteiden tulee sisältää ottamisalueen rajasta alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsevat vedenottokäytössä olevat kaivot sekä mahdolliset tätä kauempana sijaitsevat vedenottokäytössä olevat kaivot, joista on otettu ottotoimintaan liittyvät kaivonäytteet vuonna 2015.

Tutkimusten tulee kattaa vähintään seuraavat parametrit: *haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, koliformiset ja E. coli bakteerit*. Talousvesikaivojen näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Tulokset on toimitettava viipymättä niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle. Tulosten perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää lisänäytteitä.

- 19.** Laskeutusaltaasta lähtevän veden laatua tulee tarkkailla kahdesti luvan voimassaolon aikana. Ensimmäinen näyte tulee ottaa ensimmäisen toimintavuoden syksyllä ja toinen näyte viimeistään viimeisen toimintavuoden syksyllä.

Tutkimusten tulee kattaa vähintään seuraavat parametrit: *pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀)*. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Tulokset on toimitettava viipymättä niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle.

Näytetulosten perusteella tai mikäli toiminta-alueen hulevedet aiheuttavat määränsä tai laatunsa takia vettymishaittaa tai epäilystä ympäristön pilaantumisesta, voi valvontaviranomainen tarvittaessa edellyttää tarkempaa suunnitelmaa hulevesien johtamisesta ja/tai laaduntarkkailusta.

- 20.** Alueelle asennetusta pohjaveden havaintoputkesta tulee seurata pohjaveden pinnankorkeutta neljä kertaa vuodessa eri vuodenaikoina.

Mikäli toiminnasta on syytä epäillä aiheutuneen pohjaveden pilaantumista, voi valvontaviranomainen tarvittaessa edellyttää näytteenottoa toiminta-alueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta näytteenottoon soveltuvasta pohjaveden havaintoputkesta.

- 21.** Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettyä esittää valvontaviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskausaseman tuotantotiedot ja käyntiajat
- räjäytysten ajankohdat
- käytetyn räjähdysaineen määrä
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot

- toiminnassa muodostuneet jätteet ja niiden toimituspaikat
- häiriötilanteet ja onnettomuudet
- pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailutiedot
- pintavesinäytteiden analyysitulokset
- kaivovesinäytteiden analyysitulokset
- tulokset mahdollisesti tehdyistä melu-, pöly- ja värinämittauksista

Laitoksen on toimitettava vuosittain käyttöpäiväkirjan yhteenveto toiminnasta helmikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle. Yhteenveto tulee toimittaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmän (YLVA) kautta.

- 22.** Otetun maa-aineksen määrä on ilmoitettava valtionhallinnon tietojärjestelmään (NOTTO) vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
- 23.** Toiminta-alueella on pidettävä hakijan pyynnöstä aloitustarkastus ennen toiminnan aloittamista sen jälkeen, kun alueen maastomerkinnät sekä lupamääräyksen 5 mukainen meluvalli on tehty. Ottamissuunnitelman ja lupamääräysten noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi järjestetään paikan päällä noin vuoden välein tarkastuksia. Ottotoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana pidetään lopputarkastus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Alueen maisemointi

- 24.** Alue tulee maisemoida turvallisesti ja maisemaan sopivaksi. Ottamissuunnitelmasta ja suunnitelmakartoista poiketen jyrkät rintaukset tulee ottamistoiminnan päätyttyä loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:2.

Alueen pohjatasolle tulee levittää kasvualustaksi taimettumisen kannalta riittävä kerros maa-ainesta. Alueelle tulee istuttaa alueelle soveltuvaa puulajia (noin 2500 kpl/ha) niille osille, joilla luontaista taimettumista ei ole luvan voimassaoloaikana tapahtunut. Lupamääräysten mukainen maisemointi on suoritettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

Suunnitelmakarttojen päivitys

- 25.** Lupamääräysten 1 ja 24 mukaisesti päivitetty ottamissuunnitelma ja suunnitelmakartat (nyky- ja lopputilannekartat sekä leikkauspiirrokset) tulee toimittaa ympäristönsuojeluun hyväksyttäväksi ennen luvan mukaisen toiminnan aloittamista.

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

- 26.** Toiminnan kannalta olennaisista muutoksista, pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan haltijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa vakuutta vastaan lupapäätöstä noudattaen.

Kyseessä on olemassa oleva, vielä maisemoimaton louhosalue, jossa louhintaa ja murskausta on suoritettu aikaisemmalla ympäristöluvalla.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Lisäksi ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu olemassa olevan louhoksen viereen, jossa on harjoitettu kalliokiviaineksen louhintaa ja murskausta. Toiminnan sijoittamisen ei katsota vaikeuttavan alueen käyttöä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä alueella ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Toiminta ei sijaitse vedenhankintaa varten tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Ottamisalue sijoittuu lähimmillään noin 600 metrin etäisyydelle Ohenmäki-Kaiturinvuoren valtakunnallisesti arvokkaasta kallioalueesta ja noin yhden kilometrin etäisyydelle lähimmästä luonnonsuojelualueesta (yksityismaiden luonnonsuojelualue, Savolaisvuori). Ottamisalue sijoittuu pääosin alueelle, jonka edellytyksiä maa-ainesten ottotoimintaan ja kiviaineksen murskaukseen on käsitelty aiemmissa korkeimpaan hallinto-oikeuteen edenneissä maa-aines- sekä ympäristölupakäsittelyissä.

Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksissa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslaissa säädettyjen rajoitusten kanssa ja toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain, luonnonsuojelulain, naapuruussuhdelain sekä niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset.

Lupa on hakemuksesta poiketen myönnetty kymmeneksi vuodeksi. Maa-aineslain 10 §:n 2 momentin mukaisia erityisiä syitä luvan myöntämiselle pidemmäksi ajaksi ei katsota olevan kyseisen hankkeen kohdalla. Tällainen erityinen syy voisi olla esimerkiksi

ottamistoiminnan laajuus tai muu poikkeava ominaisuus. Ottaminen ei myöskään kohdistu kaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Lausuntojen ja muistutusten huomioiminen

ELY-keskuksen lausunto on huomioitu luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa. Lupapääöstä valmisteltaessa on huomioitu valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (nk. MURAUS-asetus, 800/2010) sekä lausunnossa mainitut Suomen ympäristökeskuksen ja Ympäristöministeriön julkaisut.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu melu- ja pölyhaitan torjunnan osalta lupamääräyksissä 5-8 sekä talousvesikaivojen osalta lupamääräyksessä 18. Melutasoista on määrätty MURAUS-asetuksen mukaisesti ulkomelun tasoina.

Muistutuksiin kirjatut asiat on huomioitu seuraavissa lupamääräyksissä:
Lupamääräykset 3 ja 19: toiminnan mahdollisten hulevesivaikutusten hillintä laskeutusaltaalla ja laskeutusaltaasta lähtevän veden tarkkailu
Lupamääräykset 4 ja 9: räjäytysten ajankohta, räjäytysten aiheuttama tärinä ja räjäytysten ajankohdista ilmoittaminen
Lupamääräykset 10 ja 11: työkonoiden kunto ja valumien estäminen

Korvausasiat ja tarkemmat tien pitoon liittyvät asiat (kuten nopeusrajoitukset, liittymät) eivät kuulu yhteislupamenettelyssä tarkasteltaviin asioihin.

Lupamääräysten perustelut

1. Yhteislupahakemuksessa murskeen maksimivuosituotannoksi on esitetty 20 000 tonnia. Koska lupa on hakemuksessa esitetystä 15 vuodesta poiketen myönnetty 10 vuodeksi, on kokonaisottomäärää ollut tarpeen supistaa murskeen maksimivuosituotantoon perustuen. Hakemuksessa kokonaisottomääräksi on esitetty 90 000 k-m³, supistettu kokonaisottomäärä on laskettu seuraavasti:

- Lupa-aikana (10 v.) maksimivuosituotannolla tuotettu murske: 20 000 tonnia *
- 10 vuotta = 200 000 tonnia
- Edellä todettu murskeen tonnimäärä muunnettuna kiintokuutiometreiksi:
200 000 tonnia / 2,8 = 71 428,6 k-m³. Määrää on pyöristetty lupamääräykseen.
- Muuntoluku perustuu ympäristöhallinnon NOTTO-järjestelmän tietoihin.

2. Määräykset alueen merkinnöistä ja suojauksesta on annettu ottotoiminnan valvonnan helpottamiseksi sekä työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden edistämiseksi. Yhteystiedot ovat tarpeen tiedonkulun turvaamiseksi.

3. Ympäristöministeriön julkaiseman oppaan *Maa-ainesten kestävä käyttö (ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24)* mukaan pohjavesialueiden ulkopuolisilla ottamisalueilla suojakerroksen paksuudeksi ylimmän pohjavesitasen ja maa-ainesten ottotason välillä suositellaan vähintään 1-2 m. Määräys alimmasta sallitusta ottotasosta ja suojakerroksen paksuudesta sekä louhoksen pohjan muotoilusta on annettu ottamissuunnitelman toteutumiselle ja pohjaveden suojelemiseksi.

Toiminnan hulevesivaikutusten torjumiseksi ottamisalueen länsipuolella jo sijaitsevan laskeutusaltaan kunnosta on huolehdittava myös jatkossa.

4. Ympäristöluvanvaraisen kiviaineksen louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelulliset vähimmäisvaatimukset on koottu MURAUS-asetukseksi (800/2010). Asetuksessa esitetyt eri työvaiheiden toiminta-ajat koskevat tilanteita, joissa toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Tällä päätöksellä asetetut päivittäiset toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset. Hakemukseen liitetyn melumallinnuksen perusteella päivittäisiä toiminta-aikoja ei ole tarpeen tiukentaa asetuksessa määritetyistä toiminta-ajoista.

Louhinnan ja murskauksen vuosittainen toiminta-aika on rajoitettu kesäajan ulkopuolelle hakemuksen mukaisesti. Kuormausta ja kuljetusta voidaan kuitenkin harjoittaa ympäri vuoden.

5-6. Lupamääräykset toiminnasta aiheutuvan melun rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. MURAUS-asetuksen 7 §:ssä on säädetty melutasoista: Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Kyseiset ohjearvot ovat melun enimmäistasoina lupamääräyksessä. Suunnitellusta toiminnasta aiheutuvasta melusta on tehty leviämismallinnus, jonka mukaan toiminnasta ja Konnevedentien liikenteestä aiheutuva yhteinen melutaso ei ylitä edellä mainitun valtioneuvoston päätöksen mukaisia melutasoja lähimmillä häiriintyvillä kohteilla, mikäli ottoalueen ja kohteiden välillä on 2 metriä korkea, 4 metriä leveä ja 35 metriä pitkä meluvalli. Hakemuksen mukainen valli on tuotu osaksi lupamääräystä.

Melupäästöjen rajoittamista koskevia toimia on eritelty MURAUS-asetuksessa. Kivenmurskaamon sijaitessa alle 500 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista melua on torjuttava ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. MURAUS-asetuksen vaatimukset on viety soveltuvien osien lupamääräykseen. Meluntorjunnan tekniikoita on esitelty tarkemmin Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristöjulkaisusarjan julkaisussa 25/2010 *Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) - Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa*.

7-8. Lupamääräykset pölypäästöjen rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyisyyden ja ihmisten terveyden turvaamiseksi. Hiukkaspäästöille on asetettu raja-arvo valtioneuvoston asetuksessa 79/2017, jota ei saa ylittää. Asetukseen viitataan myös MURAUS-asetuksen 5 §:ssä. Samoin kuin melun osalta, kivenmurskaamon sijaitessa alle 500 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista, on pölypäästöjä torjuttava pölyn leviämisen estämisen kannalta parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla. Pölyntorjunnassa on lisäksi huomioitava pohjaveden suojele.

9. Lupamääräys tärinävaikutusten rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyisyyden, rakennetun ympäristön sekä kallioperän eheyden ja pohjaveden määrän ja laadun turvaamiseksi. Luvan hakija on antanut tärinämittauksista vastineen.

Velvollisuus ilmoittaa räjäytystöistä lähialueen kiinteistöjen omistajille pohjautuu hakemuksesta annettuihin muistutuksiin. Kirjallinen ilmoittaminen voidaan hoitaa kirjeitse, tekstiviestitse tai muulla vastaavalla tavalla.

10-11. Lupamääräykset poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden ympäristölle vaarallisten aineiden varastoinnista ja käsittelystä sekä alueella käytettävien koneiden tankkauksesta, huollosta ja kunnosta on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Toiminnassa tulee huomioida tarvittavat vuotoja ehkäisevät rakenteet, jotta minimoidaan toiminnasta maaperän ja pohjaveden laadulle aiheutuvat riskit.

12-14. Toiminnan jätehuoltoa koskevat lupamääräykset on annettu, jotta toiminta täyttää jätelain ja -asetuksen sekä Hankasalmen kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaiset vaatimukset yritystoimintaa koskevilta osin, ja että toiminnan jätehuolto on järjestetty jätehuollon periaatteena olevan etusijajärjestyksen mukaisesti. Lupamääräyksillä ehkäistään myös alueen roskaantumista sekä vaarallisista jätteistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista.

Kaivannaisjätettä koskevalla lupamääräyksellä varmistetaan kaivannaisjätteen hyödyntäminen ottamissuunnitelman mukaisesti.

15. Lupamääräys onnettomuustilanteisiin varautumisesta on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräyksellä pyritään ehkäisemään ympäristön pilaantumista onnettomuus- ja häiriötilanteessa ja varmistamaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle sekä tarvittaessa myös palo- ja pelastusviranomaiselle.

16. Lupamääräys on annettu tiedonkulun ja toiminnanharjoittajan lupapäätökseen perehtyneisyyden varmistamiseksi. Yhteyshenkilön muuttumisesta on syytä ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle tiedonkulun asianmukaisuuden varmistamiseksi.

17. Kiviainesten ottamisessa käytettävät tekniset ratkaisut kehittyvät jatkuvasti. Ottamalla käyttöön näitä uusia tekniikoita voidaan toiminnan ympäristöpäästöjä vähentää. Vaikka uusimpien tekniikoiden käyttöönotto ei ole perustellusta syystä aina mahdollista, tulee toiminnanharjoittajan kuitenkin olla perillä alansa teknisestä kehityksestä.

18-20. Lupamääräykset tarkkailusta ja raportoinnista on annettu toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista.

Lähialueen talousvesikaivoista on otettu näytteitä ennen aiemman luvan mukaisen ottotoiminnan aloittamista vuonna 2015. Uuden näytteenoton myötä tuloksia on mahdollista verrata aiempaan tilanteeseen. Talousvesikaivojen näytteistä tutkittavia parametreja määritettäessä on ohjeena käytetty Ympäristöministeriön julkaisua 2020:24 *Maa-ainesten ottaminen; Opas ainesten kestävään käyttöön*.

Laskeutusaltaasta lähtevästä vedestä otettavien näytteiden avulla voidaan arvioida toiminnan mahdollisia hulevesivaikutuksia. Pintavesinäytteistä tutkittavia parametreja

määritettäessä on ohjeena käytetty Ympäristöministeriön julkaisua 2020:24 Maa-ainesten ottaminen; Opas aineiden kestäväseen käyttöön.

Pohjaveden pinnantarkkailulla alueella olevasta pohjaveden havaintoputkesta varmistetaan ottotason toteutuminen lupamääräyksen 3 mukaisena.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää tarkkailun laajentamista, mikäli toiminnasta on syytä epäillä aiheutuvan ympäristön pilaantumista.

21-22. Lupamääräysten noudattamisen seuranta ja ympäristövaikutusten arvioiminen edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Maa-ainelain ja -asetuksen mukaan maa-ainesuojan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu tammikuun loppuun mennessä.

23. Lupamääräys toiminta-alueella suoritettavista tarkastuksista on tarpeen säännöllisen valvonnan järjestämiseksi ja lupamääräysten noudattamisen valvomiseksi.

24. Lupamääräys alueen maisemoinnista on annettu alueen siistimiseksi ja puuston ja kasvillisuuden palauttamiseksi toiminnan päätyttyä. Jälkitasauksella ja pintamaan lisäyksellä jyrkät luiskat saadaan turvallisiksi ja mahdollistetaan niiden parempi taimettuminen. Alueen metsittäminen ja kasvillisuuden palauttaminen ovat tarpeen maisemallisista ja ekologisista syistä.

Hakemuksesta esitetystä poiketen alueen pystyjrkkät rintaukset on vaadittu luiskattavan. Lupamääräyksen perusteena ovat tältä osin erityisesti pitkän aikavälin turvallisuusnäkökohdat.

25. Kokonaisottomäärää ja maisemointia koskevien lupamääräysten myötä hakemuksen liitteenä olleet suunnitelmakartat eivät vastaa täysin toiminnalle myönnettyä lupaa. Lupamääräysten noudattamisen valvomiseksi suunnitelmakartat tulee päivittää vastaamaan luvanmukaista tilannetta.

26. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa toimintaa koskevista muutoksista toiminnan valvonnan ja luvan muutostarpeen arvioinnin takia. Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimita pilaantumisen ehkäisemiseksi, rakenteiden poistamiseksi ja alueen kunnostamiseksi.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on YSL 70 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tällä päätöksellä myönnetty lupa on voimassa kymmenen vuotta luvan julkaisupäivästä lukien, luvan päättymispäivä on **27.3.2034**. Mikäli toimintaa kiinteistöllä tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi maa-ainesuojan- ja ympäristölupahakemus.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Hankasalmen kunnan ympäristölautakunnan valvontajaoston 19.5.2011 § 8 myöntämän ympäristöluvan, jota on muutettu korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 12.2.2015.

KÄSITTELYMAKSUT

Maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemusten yhteiskäsittelystä peritään Hankasalmen maa-ainestaksan (Hankasalmen Kvalt 23.5.2002) sekä Laukaan ja Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (LupaValv 22.2.2022) mukaisesti seuraavat maksut. Maa-aineslupamaksun määrittämisessä ei käytetä Laukaan ja Hankasalmen 1.1.2024 muutoksenhausta huolimatta voimaantullutta maa-ainestaksaa, koska lupa-asiasta on kuulutettu ennen kyseisen taksaan voimaantuloa.

1. Suunnitelman tarkastus (maa-aineslupamaksu)

- suunnitelmaa kohti	100,00 €
- ottamisalueen pinta-alan mukaan (0,9 ha * 40 €)	36,00 €
- maa-ainesmäärän mukaan (90 000 m ³ /1000 m ³ * 5 €)	450,00 €
Lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa (aloittamislupamaksu)	40,00 €
Yhteensä	626,00 €

2. Kuulutuksesta ja päätöksestä lehdessä ilmoittamisesta aiheutuneet kulut

3. Ympäristölupamaksu

- louhinta (50 % vähennys taksan 5 §:n mukaisesti)	1000,0 €
- murskaus	3000,0 €
Yhteensä	4000,00 €

Ottamistoiminnan valvontamaksut laskutetaan kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti.

VAKUUS

Hakijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava MAL 21 §:n mukainen vakuus **8 000 €** (5 000 € / ha) valvontaviranomaisen hyväksi. Vakuus muuttuu MAL 12 §:n mukaiseksi varsinaiseksi vakuudeksi, kun lupapäätös on saanut lainvoiman ja valvontaviranomainen on hyväksynyt päätöksen mahdollisesti edellyttämät muutokset. Vakuutta laskettaessa on huomioitu koko suunnitelma-alueen pinta-ala, johon kuuluu myös aiemman luvan aikana avattu maisemoimaton ottamisalue, joka on sisällytetty tämän luvan mukaisen maisemointivelvoitteen piiriin. Laukaan lupa- ja valvontalautakunta on päättänyt vakuuden laskentaperiaatteesta 12.12.2023 § 126.

Hakijan on haettava vakuudelle valvontaviranomaisen hyväksymispäätös ennen hakemuksen mukaisen toiminnan aloittamista. Hakija vastaa siitä, että maa-aineslain mukainen vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa siihen saakka, kunnes valvontaviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Valvontaviranomainen pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

YSL 199 §:n mukainen vakuus **5 000 €** tulee asettaa valvontaviranomaisen hyväksi, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhaun aikana. YSL 199 §:n mukainen vakuus voidaan vapauttaa tämän päätöksen saatua lainvoiman ja toiminnan ollessa päätöksen mukaista. Hakijan on haettava vakuudelle valvontaviranomaisen hyväksymispäätös ennen hakemuksen mukaisen toiminnan aloittamista. Hakija ei ole hakemuksessa esittänyt YSL 199 §:n mukaisen vakuuden suuruutta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 4a, 5, 5a, 6, 10-12, 16b, 21, 23 ja 23a §:t
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten otosta (926/2005) 6-9 §:t
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 11, 12, 14-17, 19, 20, 27, 29, 34, 47a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 94, 113, 114, 134, 140-142, 170, 190, 191, 199, ja 205 §:t
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15 §
Laki eräistä naapurussuhteista (1920/26) 17, 18 §
Jätelaki (2011/646) 8, 12, 13, 15-17, 72, 73, 118-121 §:t
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 33, 40 §:t
Sydän-Suomen jätelautakunnan alueelliset jätehuoltomääräykset, hyväksytty 30.8.2022 § 30
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3-13 §:t
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §
Hankasalmen kunnan maa-ainestaksa (Hankasalmen Kvalt 25.3.2002)
Laukaan ja Hankasalmen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (Lupa- ja valvontalautakunta 22.2.2022)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Hankasalmen kunnan verkkosivuilla (www.hankasalmi.fi) sekä julkaisemalla kuulutuksesta ilmoituksen Hankasalmen Sanomat -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 3.5.2024. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

JAKELU

Päätös

Hakija
Keski-Suomen ELY-keskus
Hankasalmen kunnan terveydensuojeluviranomainen
Muistutuksen jättäneet

Tieto päätöksestä

Asianosaiset joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta

LIITTEET

Kartat toiminta-alueen sijainnista 1:200 000 ja 1:20 000

Valitusosoitus

